

ODBORNÝ FUNKČNÍ STYL

příprava na slohovou práci

kantorka Kateřina

Velmi děkuji, že jste si stáhli přípravnou sadu pro slohovou práci zabývající se odborným funkčním stylem. Velmi ocením zpětnou vazbu, bude pro mě vodítkem ke zlepšení dalších materiálů.

SHRNUTÍ

Sada slouží k přípravě na slohovou práci, příprava zahrnuje část školní, domácí i vlastní testování (slohovou práci). Vhodně doplňuje např. učebnice od nakladatelství Taktik – zde je kapitola řazena pro 3. ročník.

METODIKA

Materiál je uložen ve formátu PDF, umožňuje snadný tisk.

Pracovní list se zaměřuje na základní fakta o odborném funkčním stylu. První úloha na doplňování chybějících slov může posloužit jako shrnutí podstaty odborného funkčního stylu. Spojovačka uvádí základní slohové útvary. Součástí je také práce s textem, k výchozímu textu se pojí sedm dichotomických otázek.

Domácí přípravu je možné pohodlně zadat přes Google Učebnu, zaslat e-mailem a nebo využít jiného digitálního rozhraní. Cílem je připravit si heslovitou osnovu, případně body obsahující pouze fakta (žáci nepíší doma práci nanečisto).

Vlastní slohová práce je plánována na jednu vyučovací hodinu, tedy cca 40 minut čistého času. Žáci mají k dispozici heslovitou osnovu, kterou si doma připravili. Zadání obsahuje pět témat vycházejících z domácí přípravy žáků.

OBSAH SADY

- metodický list
- pracovní list sloužící k procvičení látky, vč. řešení
- domácí příprava
- zadání slohové práce

KONTAKT

Pokud budete mít jakékoliv připomínky, nápady, anebo **objevíte chybu**, neváhejte mě kontaktovat prostřednictvím e-mailu: katerina.musilova@centrum.cz.

ODBORNÝ FUNKČNÍ STYL

PRACOVNÍ LIST

1) Doplňte do textu chybějící slova.

NABÍDKA: *adresáta, laikům, neutrální, objektivní, přesné, publikací, recenze, referát, termíny, vědecký, výkladový.*

Odborný funkční styl je stylem učebnic, odborných časopisů a _____. Cílem je podat _____ a jednoznačné informace, poučit _____. Autor musí mít odborné znalosti a zachovat si _____ přístup. Dle odbornosti adresáta dělíme odborný funkční styl na _____ (určen odborníkům), populárně naučný (určen _____) a styl učebnic. Jazyk odborného funkčního stylu musí být spisovný, _____, tedy bez citového zabarvení. Užity jsou také _____, tedy odborné výrazy, které jsou jednoznačné a přesné. Využívá slohový postup _____ a úvahový, typickými slohovými útvary jsou výklad, přednáška, _____, esej, úvaha, odborný popis, popis pracovního postupu nebo _____.

2) Spojte pojmy s jejich správnou charakteristikou.

odborný popis	rozbor tématu z různých úhlů
esej	může se jednat např. o návod
výklad	druh odborné úvahy, spojuje odborné s uměleckým
úvaha	shrnutí tématu, určené žákům
referát	cílem poučit, vysvětlit; např. v učebnicích

3) Přečtete si pozorně výchozí text a odpovězte na níže uvedené otázky.

Kopřiva dvoudomá

Kopřiva je vytrvalá houževnatá bylina s pichlavými listy s chloupky. Roste hojně u starých zdí, zarostlých koutů, příkopů a cest. U nás je považována za hojně rozšířený plevel, který po dlouhá staletí využívá nejen v kuchyni jako potravina, bylinka a léčivka, ale také ke krmení dobytka. A například pivovarníci kopřivu přidávali do piva, aby v létě nezmyslo.

List a nať kopřivy obsahují velké množství zeleného barviva – chlorofylu. Dále vitamín C, třísloviny, minerální látky jako je hořčík, vápník, železo a draslík. Obsahuje i kyselinu křemičitou, která prospívá vlasům a nehtům a kyselinu mravenčí, která spolu s histaminem způsobuje pálivost při popálení od kopřivy. Obsahuje také vitamín D, fosfor, serotonin, rutin a kvercetin.

a) Uvedený text lze zařadit do populárně naučného odborného stylu.	ANO – NE
b) V uvedeném textu je výrazně zastoupená metoda indukce.	ANO – NE
c) Informace o přidávání kopřivy do piva je prezentována jako domněnka.	ANO – NE
d) Kyselina křemičitá je minerálem obsaženým v kopřivě dvoudomé.	ANO – NE
e) Chlorofyl je obsažen nejen v listu, ale také v nati.	ANO – NE
f) Kopřiva je považována za plevel, který je zcela běžný.	ANO – NE
g) Pálení při dotyku způsobují pichlavé chloupky na listech.	ANO – NE

ODBORNÝ FUNKČNÍ STYL

PRACOVNÍ LIST – řešení

1) Doplňte do textu chybějící slova.

NABÍDKA: *adresáta, laikům, neutrální, objektivní, přesné, publikací, recenze, referát, termíny, vědecký, výkladový.*

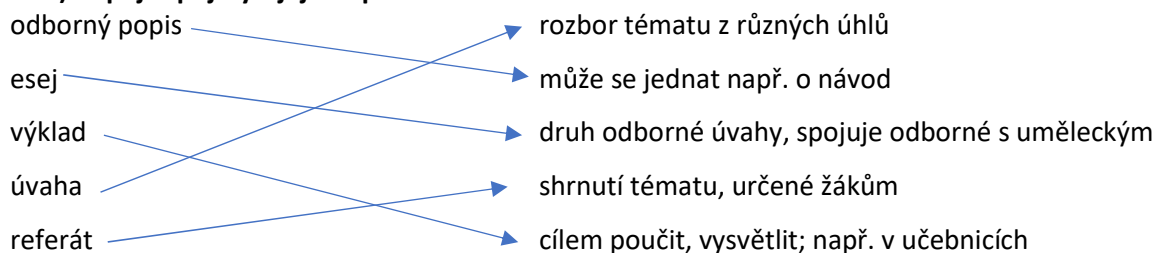
Odborný funkční styl je stylem učebnic, odborných časopisů a publikací. Cílem je podat přesné a jednoznačné informace, poučit adresáta. Autor musí mít odborné znalosti a zachovat si objektivní přístup.

Dle odbornosti adresáta dělíme odborný funkční styl na vědecký (určen odborníkům), populárně naučný (určen laikům) a styl učebnic.

Jazyk odborného funkčního stylu musí být spisovný, neutrální, tedy bez citového zabarvení. Užity jsou také termíny, tedy odborné výrazy, které jsou jednoznačné a přesné.

Využívá slohový postup výkladový a úvahový, typickými slohovými útvary jsou výklad, přednáška, referát, esej, úvaha, odborný popis, popis pracovního postupu nebo recenze.

2) Spojte pojmy s jejich správnou charakteristikou.

4) Přečtete si pozorně výchozí text a odpovězte na níže uvedené otázky.

Kopřiva dvoudomá

Kopřiva je vytrvalá houževnatá bylina s pichlavými listy s chloupky. Roste hojně u starých zdí, zarostlých koutů, příkopů a cest. U nás je považována za hojně rozšířený plevel, který po dlouhá staletí využívá nejen v kuchyni jako potravina, bylinka a léčivka, ale také ke krmení dobytka. A například pivovarníci kopřivu přidávali do piva, aby v létě nezmyslo.

List a nať kopřivy obsahují velké množství zeleného barviva – chlorofylu. Dále vitamín C, třísloviny, minerální látky jako je hořčík, vápník, železo a draslík. Obsahuje i kyselinu křemičitou, která prospívá vlasům a nehtům a kyselinu mravenčí, která spolu s histaminem způsobuje pálivost při popálení od kopřivy. Obsahuje také vitamín D, fosfor, serotonin, rutin a kvercetin.

a) Uvedený text lze zařadit do populárně naučného odborného stylu.	ANO – NE
b) V uvedeném textu je výrazně zastoupená metoda indukce.	ANO – NE
c) Informace o přidávání kopřivy do piva je prezentována jako domněnka.	ANO – NE
d) Kyselina křemičitá je minerálem obsaženým v kopřivě dvoudomé.	ANO – NE
e) Chlorofyl je obsažen nejen v listu, ale také v nati.	ANO – NE
f) Kopřiva je považována za plevel, který je zcela běžný.	ANO – NE
g) Pálení při dotyku způsobují pichlavé chloupky na listech.	ANO – NE

ODBORNÝ FUNKČNÍ STYL

DOMÁCÍ PŘÍPRAVA SLOHOVÉ PRÁCE

Pro školní slohovou práci máte možnost připravit si doma podklady. U každého tématu je stručně uvedeno, co by mohla práce obsahovat, konkrétní pojetí je na vás, žádný ze zmíněných bodů by však neměl být opominut.

Konkrétní způsob zpracování (tedy to, zda se bude jednat o odbornou úvahu, referát či jiný slohový útvar) bude upřesněn až v den psaní slohové práce.

Je třeba počítat s plánovaným rozsahem slohové práce – text bude mít cca 150 slov (dlouhý tedy bude zhruba na jednu stranu A4), na napsání textu budete mít ve škole 40 minut čistého času. V tomto rozsahu bude třeba postihnout celé téma.

Domácí příprava zahrnuje pouze přípravu faktických informací zpracovaných v bodech. Příprava bude při zahájení slohové práce kontrolována (v hodině není možné text pouze opsat a odevzdat).

Spikeball

- základní pravidla
- historie
- významné osobnosti, události atd

Mořský koník

- základní informace o vzhledu, životě, výskytu
- stručné představení živočicha a jeho zařazení do taxonomie

Chystáme se do divadla

- budova divadla (jednotlivé prostory)
- vhodný dress code
- zásady slušného chování v divadle

Těžba stříbra v českých zemích

- způsoby dolování stříbra
- kdy a kde se v českých zemích těžilo stříbro
- dopad těžby stříbra pro české země

Jak vyrobit domácí sopku

- způsob výroby sopky v domácích podmínkách
- vysvětlení chemické reakce, postup práce, efekt

ODBORNÝ FUNKČNÍ STYL

SLOHOVÁ PRÁCE

1. **Spikeball** (referát)
Napište referát, ve kterém spolužákům představíte hru. Zmíníte základní pravidla, historii, rozšíření nebo soutěže.
2. **Mořský koník** (referát)
Napište referát, ve kterém spolužákům představíte mořské koníky. Zmiňte základní informace o vzhledu, životě, výskytu.
3. **Chystáme se do divadla** (návod)
Připravte návod pro návštěvníka divadla, ve kterém zmíníte, jak divadlo vypadá (různé části prostoru pro diváky), jak se do divadla obléci a jak se vhodně chovat.
4. **Těžba stříbra v českých zemích** (výklad)
Zmiňte se o způsobech dolování stříbra, uveďte, kdy a kde se v českých zemích těžilo stříbro, jaký dopad měla těžba stříbra pro české země.
5. **Jak vyrobit domácí sopku** (odborný popis)
Popište způsob výroby sopky v domácích podmínkách. Vysvětlete chemickou reakci, postup práce, efekt.

ODBORNÝ FUNKČNÍ STYL

SLOHOVÁ PRÁCE

1. **Spikeball** (referát)
Napište referát, ve kterém spolužákům představíte hru. Zmíníte základní pravidla, historii, rozšíření nebo soutěže.
2. **Mořský koník** (referát)
Napište referát, ve kterém spolužákům představíte mořské koníky. Zmiňte základní informace o vzhledu, životě, výskytu.
3. **Chystáme se do divadla** (návod)
Připravte návod pro návštěvníka divadla, ve kterém zmíníte, jak divadlo vypadá (různé části prostoru pro diváky), jak se do divadla obléci a jak se vhodně chovat.
4. **Těžba stříbra v českých zemích** (výklad)
Zmiňte se o způsobech dolování stříbra, uveďte, kdy a kde se v českých zemích těžilo stříbro, jaký dopad měla těžba stříbra pro české země.
5. **Jak vyrobit domácí sopku** (odborný popis)
Popište způsob výroby sopky v domácích podmínkách. Vysvětlete chemickou reakci, postup práce, efekt.